

Επέτειος εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της Κύπρου: Ένας περί αρετής αγώνας! (Στέλιος Κούκος)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Βρετανοί στρατιώτες, «επιβάλλουν τον Νόμο και την Τάξη» σε διαδηλωτές μαθητές Δημοτικού Σχολείου (Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα Ε.Ο.Κ.Α 1955 - 1959).

Ο μεγαλειώδης εθνικοαπελευθερωτικός αγώνας της Κύπρου για την Ένωση της Μεγαλονήσου με τον εθνικό κορμό ήταν συνάμα και ένα ξεγύμνωμα της κραταιάς και άλλοτε κοσμοκράτειρας Μεγάλης Βρετανίας. Γιατί όση πίστη, ηρωισμό, ήθος και αρετή έδειχναν στον αγώνα αυτό τα νιάτα, αλλά και ο λοιπός λαός της Κύπρου, άλλο τόσο οι αποικιοκράτες εκδήλωναν τα πιο βάρβαρα ένστικτά τους εναντίον των... υποτελών τους. Αυτοί, όμως, οι υποτελείς ήταν ένα τμήμα ενός πολιτισμού που ολόκληρη η Δύση θέλει να πιστεύει ότι έλκει την πολιτισμική της καταγωγή, ενώ δεν κρύβει την υπερηφάνεια της γι' αυτό! Αναφερόμαστε, βεβαίως,

τόσο στον αρχαιοελληνικό πολιτισμό όσο και την χριστιανική πίστη. (Και είναι ιδιαίτερα χαρακτηριστικό, ως προς την τελευταία παράμετρο και τους Βρετανούς, ότι ο πρώτος επίσκοπος Βρετανίας, ο Άγιος Αριστόβουλος, ήταν Κύπριος)!

Για την καταστολή του αγώνα οι αποικιοκράτες εφάρμοσαν ποικίλα αστυνομικά και στρατιωτικά μέτρα αλλά όταν είδαν ότι δεν μπορούσαν να τα βγάλουν πέρα με μια δράκα κουρελήδες και ουσιαστικά άοπλους που τους εξευτέλιζαν διεθνώς, δεν παρέλειψαν στο πλαίσιο του γεωπολιτικού τους παιχνιδιού, να παραδώσουν τον ελληνισμό της Κύπρου στις ορέξεις της Άγκυρας. (Τα ίδια βεβαίως και στη Μικρά Ασία, το ίδιο και σήμερα στην Θράκη και το Αιγαίο, στο θέμα της ονομασίας της Μακεδονίας, στο θέμα της επίλυσης του Κυπριακού). Λίγα χρόνια πριν, η Τουρκία δεν ενδιαφερόταν και δεν ήθελε να ασχοληθεί με την Κύπρο. Αλλά, το διαίρει και βασίλευε, μαζί με την καταπίεση και τη βανυσότητα, ήταν τα μόνα παιχνίδια που ήξερε να παίζει τελικά πάρα πολύ καλά η Αγγλία! Είναι γνωστά τα απάνθρωπα βασανιστήρια που υπέστησαν στα κρατητήρια οι αγωνιστές, ακόμη και αμούστακα παιδιά, για να προδώσουν τους συναγωνιστές τους και τον αγώνα τους, ενώ δεν δόθηκε χάρη ούτε στον 19χρονο μαθητή, ποιητή, Ευαγόρα Παλληκαρίδη.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η απάντηση που έδωσε ο Κυριάκος Μάτσης στον αιμοσταγή διοικητή της Κύπρου Χάρντιγκ, ο οποίος του πρόσφερε το ιλιγγιώδες για την εποχή ποσό των 500.000 λιρών, για να αποκαλύψει το κρησφύγετο του αρχηγού της ΕΟΚΑ Γεωργίου Γρίβα Διγενή. Ο Μάτσης δεν δυσκολεύτηκε να του... αποκαλύψει τούτο μόνο, που ήταν και η ουσία του αγώνα: “Ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα, αλλά περί αρετής”! Και συμπλήρωσε: “Λυπούμαι εξοχότατε, αλλά με προσβάλλετε”!

Όσο για την ίδια τη ζωή του Κυριάκου Μάτση αυτή κοστολογήθηκε στις 5.000 λίρες. Με αυτό το ποσό επικηρύχτηκε μετά τη δραπετεύσή του από τα κρατητήρια το 1956. Δύο χρόνια μετά βρήκε και αυτός, όπως και ο υπαρχηγός της ΕΟΚΑ Γρηγόρης Αυξεντίου, μαρτυρικό θάνατο όταν έριξαν εκρηκτικά μέσα στο κρησφύγετο του. Ήταν και αυτός ποιητής, και όπως και ο Γρηγόρης Αυξεντίου παρέμεινε στο κρησφύγετο του, αφού ζήτησε από τους συναγωνιστές του να παραδοθούν.

Αλλά και τον Μάτση, όπως και τον Αυξεντίου, τον έθαψαν κρυφά στα Φυλακισμένα Μνήματα. Την ίδια τιμή είχαν και ο Μάρκος Δράκος και ο Στυλιανός Λένας. Αυτούς τους τέσσερις τους έθαψαν μαζί με τους απαγχονισθέντες. Φαίνεται πως, όπως και ο Κίμων ο Αθηναίος στη Σαλαμίνα της Κύπρου, και νεκροί νικούσαν. Ήταν επικίνδυνοι για την κοσμοκρατορία! Του κόσμου τούτου, δηλαδή. Γιατί οι νεαροί Έλληνες αγωνιστές, ποιητές, ιδεολόγοι και οραματιστές είχαν φτερά και ήταν

άγγελοι αγωνιστές. Είναι γνωστόν, πως οι πλείστοι προέρχονταν από τον κόσμο της κυπριακής εκκλησίας και των χριστιανικών κινήσεων. Τα κρατητήρια και τα κρησφύγετα τους -σε ποικίλες οπές της γης- οι έγκλειστοι αυτοί τα μετέτρεψαν σε ησυχαστήρια με κύριο ανάγνωσμά τους την Αγία Γραφή.

Ανάμεσα στους κρατουμένους υπήρχαν και ιερείς αγωνιστές, μνημένοι και μνητές στον αγώνα οι οποίοι συνέχιζαν, και εν φυλακή και εν αιχμαλωσία, το εκκλησιαστικό και εθνικό τους έργο. Με την ίδια ένταση αν όχι μεγαλύτερη, γιατί βρίσκονταν εν διωγμώ. Άλλωστε ήταν μια μαρτυρική εκκλησία. Με τον αρχιεπίσκοπό της, Μακάριο Γ', μαζί με άλλα στελέχη της να βρίσκονται στην εξορία και όλοι οι άλλοι ιερείς να θεωρούνται ύποπτοι. Την ίδια ώρα τα παιδιά της οδηγούνταν στην αγχόνη ψάλλοντας τον εθνικό ύμνο και το "Τη Υπερμάχω", τον αντίστοιχο δηλαδή ύμνο της Εκκλησίας.

Τα χρόνια του αγώνα (1955-1959) η Κύπρος έζησε μοναδικές στιγμές, γιατί αυτοί που τον στελέχωναν ήταν άνθρωποι ήθους, καλλιεργημένοι, ευαίσθητοι, εθνικά και κοινωνικά, με όραμα. Το όραμά τους, όμως, ήταν πρώτα αυτοθυσιαστικό. Ήξεραν ότι έμπαιναν σε μεγάλους μπελάδες. Είχαν, όμως, εμπιστοσύνη σ' αυτούς που τους καλούσαν να συμμετάσχουν γιατί ήταν άνθρωποι αρετής. (Αυτό δεν πρέπει να το ξεχνάμε). Δεν είναι τυχαίο που ο Μέγας Έλληνας, αγαθός στρατηγός Μακρυγιάννης αναρωτιέται σε ένα σημείο των "Απομνημονευμάτων" του: "Έχουμε αρετή να ελευθερώσουμε την πατρίδα";

Καιρός είναι να επιστρέψουμε στις θεμελιώδεις βάσεις της ανθρώπινης ύπαρξης και στην καλλιέργεια της αρετής! Χωρίς αρετή και δικαιοσύνη ακόμη και η επιστήμη, η παιδεία καταντά πανουργία, όπως έχει πει ο Πλάτων.

Επέτειος της έναρξης του εθνικοαπευλευθερωτικού αγώνα της Κύπρου σήμερα και η σκέψη μας είναι σε όλους αυτούς που αγωνίστηκαν για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα και ιδιαίτερα σε όσους θυσιάστηκαν.

Η αρετή των αγωνιστών και των μαχητών αυτών αποτελεί ένα διαρκές φως! Και αν έχουμε και εμείς αρετή μπορούμε να κρατάμε τα ελληνικά εδάφη ελεύθερα. Άλλωστε και η κραταία, των Βυζαντινών αυτοκρατορία, αλώθηκε ένεκα των αμαρτιών του γένους...